

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **Ing. D. V.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, **o výšku invalidného dôchodku**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 5. novembra 2009, č.k. 14Sd/109/2007–93, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 5. novembra 2009, č.k. 14Sd/109/2007–93, **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne zo 4. júla 2007 v spojení s rozhodnutím zo 7. januára 2008, obe číslo X., **z r u š u j e** a **vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.**

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 5. novembra 2009, č.k. 14Sd/109/2007–93, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 4. júla 2007 v spojení s rozhodnutím zo dňa 7. januára 2008, ktorými podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení

neskorších predpisov a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov rozhodla, že navrhovateľovi naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 8 194 Sk mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd dospel záveru, že napadnuté rozhodnutia odporkyne sú vecne správne, suma invalidného dôchodku navrhovateľa bola stanovená v súlade s platnými právnymi predpismi a bola správne vypočítaná z priemerného mesačného zárobku za kalendárne roky 2000, 1998, 1999, 1997 a 1996, ktorý po úprave pre výpočet výšky dôchodku je 4 067 Sk. Námietku navrhovateľa, že mu neboli započítané všetky roky až do dovŕšenia 62. roku veku, súd považoval za irelevantnú, keďže invalidný dôchodok mu bol vypočítaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že odporkyňa mu krátila vymeriavací základ pre výpočet dôchodku z vedľajšieho pracovného pomeru za rok 2000 z dôvodu práceneschopnosti, vykázanaj zamestnávateľom v hlavnom pracovnom pomere, čo odôvodnila tým, že v tom období nebol povinný platiť poistné. Poukázal na skutočnosť, že vedľajší pracovný pomer mal v spoločnosti, kde bol spoločníkom aj konateľom a zaplatil poistné z maximálneho vymeriavacieho základu 32 000 Sk a nie je teda odôvodnené krátenie tohto vymeriavacieho základu pre dobu práceneschopnosti v hlavnom pracovnom pomere. Vo vedľajšom pracovnom pomere nemal stanovený pracovný čas, t.j. počas práceneschopnosti v hlavnom pracovnom pomere nepracoval a neuplatňoval si nemocenské ani vo vedľajšom pracovnom pomere. Odporkyňa nezistila riadne skutočný stav veci.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť s tým, že dôvody uvádzané navrhovateľom nepovažuje za opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutí odporkyne o sume invalidného dôchodku navrhovateľa.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ je od 18. novembra 2001 poberateľom invalidného dôchodku podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ktorého suma bola vypočítaná podľa § 12 ods. 1 zákona č.100/1988 Zb. uvedeného zákona z neredukovaného priemerného mesačného zárobku 25 060 Sk za kalendárne roky 2000, 1999, 1998, 1997 a 1994, ktorý po úprave pre výpočet výšky dôchodku podľa § 12 ods. 6 uvedeného zákona je 4 067 Sk.

Rozhodnutím z 10. januára 2002 odporkyňa započítala navrhovateľovi ďalšie vymeriavacie základy z vedľajšieho pracovného pomeru za kalendárne roky 1996 až 2000, keď za rok 2000 z vedľajšieho pracovného pomeru započítala vymeriavací základ 32 000 Sk. Na tom základe bol určený neredukovaný priemerný mesačný zárobok za roky 1996 až 2000 vo výške 29 034 Sk, avšak vzhľadom na skutočnosť, že invalidný dôchodok navrhovateľa bol vypočítaný z maximálneho redukovaného priemerného mesačného zárobku (4 067 Sk), k zmene vo výške dôchodku nedošlo.

Rozhodnutím z 23. marca 2005 odporkyňa zmenila započítanú sumu vymeriavacieho základu z vedľajšieho pracovného pomeru v kalendárnom roku 2000 zo sumy 32 000 Sk na 17 063 Sk z dôvodu, že navrhovateľ bol od 6. novembra 2000 do 8. novembra 2000 a od 20. novembra 2000 do 30. novembra 2000 práceneschopný a počas práceneschopnosti neplatil poisťné. Predmetné rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 8. júna 2006 ako nepreskúmateľné. Odporkyňa vo veci opätovne rozhodla rozhodnutím zo 4. júna 2007 tak, že navrhovateľovi podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 8 194 Sk mesačne vrátane zákonných úprav o zvýšení dôchodkov, pričom v odôvodnení uviedla, že *vymeriavací základ z vedľajšieho pracovného pomeru v roku 2000 znížila zo sumy 32 000 Sk na sumu 17 063 Sk z dôvodu jeho pracovnej neschopnosti v hlavnom pracovnom pomere od 6. novembra 2000 do 8. novembra 2000 a od 20. novembra 2000 do 30. novembra 2000.*

Rozhodnutie zo 4. júna 2007 odporkyňa zmenila rozhodnutím zo 7. januára 2008 v časti odôvodnenie s tým, že skutočnosť, že navrhovateľ v mesiaci novembri 2000 poberal nemocenské dávky, bola nedopatrením prehliadnutá a preto mu bol rozhodnutím z 10. januára 2002 nesprávne zhodnotený vymeriavací základ za rok 2000 v sume 32 000 Sk.

Podľa § 12 ods. 1 vety pred bodkočiarkou zákona č. 100/1988 Zb. priemerný mesačný zárobok je mesačný priemer hrubých zárobkov dosiahnutých v piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokoch v rozhodnom období.

Podľa § 12 ods. 2 veta prvá zákona č. 100/1988 Zb. hrubým zárobkom je vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ustanovený osobitným predpisom (podľa odkazu 1/ pod čiarou bol týmto predpisom zákon č. 274/1991 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov).

Podľa § 14 ods. 7 písm. a/ zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni fyzické osoby a právnické osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až d) a v odseku 2 písm. a) až d) **sú povinné platiť poistné** na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie **s výnimkou obdobia, počas ktorého boli osoby uvedené v odseku 1 písm. a), c) a d) a v odseku 2 písm. a), c) a d) uznané za dočasne práceneschopné** na výkon pracovnej činnosti.

Pre zistenie priemerného mesačného zárobku pre výpočet dôchodku od 1. januára 1993 bol rozhodujúci vymeriavací základ, z ktorého poistenec a jeho zamestnávateľ zaplatili poistné na dôchodkové zabezpečenie.

Pokiaľ odporkyňa tvrdila, že navrhovateľ nebol povinný platiť poistné a poistné ani nezaplatil za dobu od 6. novembra 2000 do 8. novembra 2000 a od 20. novembra 2000 do 30. novembra 2000 (zo všetkých pracovných pomerov), taká skutočnosť z obsahu spisov nevyplýva.

Odporkyňa vychádzala z ustanovenia § 14 ods. 7 zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni, podľa ktorého poistenec nie je povinný platiť poistné za obdobia, počas ktorých bol uznaný práceneschopným.

Odporkyňa však žiadnym spôsobom nepreukázala, že by vymeriavací základ 32 000 Sk z vedľajšieho pracovného pomeru navrhovateľ dosiahol aj v dobe trvania jeho práceneschopnosti v novembri 2000. Navrhovateľ tvrdí, že poistné bolo zaplatené z celej sumy 32 000 Sk a odporkyňa doteraz jeho tvrdenie nevyvrátila. V preskúvanom rozhodnutí neuviedla, na základe akých skutočností a podľa akého zákonného ustanovenia znížila vymeriavací základ navrhovateľa za rok 2000.

Odvolací súd pritom poukazuje na ustanovenie § 70 ods. 5 zák.č. 65/1965 Zb. (Zákonník práce), v zmysle ktorého pracovný čas vo vedľajšom pracovnom pomere nemusí byť rozvrhnutý na všetky pracovné dni, a na ustanovenie § 146 písm. a/ v spojení s § 147 ods. 1 písm. f/ vyhl.č. 149/1988 Zb., podľa ktorých je zamestnávateľ u pracovníka v pracovnom pomere, vrátane vedľajšieho pracovného pomeru, povinný evidovať kalendárnu dobu, po ktorú občan poberal peňažné dávky nemocenského zabezpečenia nahrádzajúce pracovný príjem a podľa § 150 ods. 1 písm. c/ tejto vyhlášky do evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia zapísať i dobu, po ktorú mal zamestnanec nárok na nemocenské.

Pokiaľ zamestnávateľ na evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia nevyznačil dobu práceneschopnosti, potom nie je základ pre krátenie tam uvedeného vymeriavacieho zárobku pomerne k dobe trvania práceneschopnosti v hlavnom pracovnom pomere.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 a § 250l ods. 2 O.s.p..

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250r O.s.p.) a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci (§ 195 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z.) najmä dopytom u zamestnávateľa navrhovateľa vo vzťahu k rozvrhnutiu pracovného času a doby, počas ktorej mal nárok na nemocenské vo vzťahu k vedľajšiemu pracovnému pomeru, vykoná prípadne ďalšie potrebné dokazovanie. Až na tomto základe vo veci znovu rozhodne, pričom nové rozhodnutie náležite odôvodní.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešnému navrhovateľovi v konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27.októbra 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Koláriková